

Till
Högsta domstolen
JS 31

HÖGSTA DOMSTOLEN
JS 31

INKOM: 2022-02-08
MÅLNR: T 3762-21
AKTBIL: 12

ADVOKAT PETER MUTVEI
ADVOKAT GÖRAN HJALMARSSON
ADVOKAT JOEL APITZSCH
ADVOKAT INGRID ELOVSSON
ADVOKAT SOGAND SASANPOUR
ADVOKAT OLOF HILDEBRAND
ADVOKAT TOMAS JOHANSSON
ADVOKAT CARL SÖDERLUND
ADVOKAT MERGIM KEMENDI

JURIST JESPER JOHANSSON
JURIST SUSANNE ZAHAWI

—
HÖGBERGSGATAN 27
116 20 STOCKHOLM

—
T. 08-24 48 50
F. 08-24 06 10

—
WWW.ADVGUIDE.SE
INFO@ADVGUIDE.SE

—
ARVODEN BG 550–0871
KLIENTMEDEL BG 847–5246

YTTRANDE

Mål nr T 3762–21

Ramona Fransson ./. Tomas Åberg,
ang skadestånd

I egenskap av ombud för Tomas Åberg i rubricerat mål inges yttrande enligt följande.

1. Inställning m.m.

Tomas Åberg bestrider Ramona Franssons ändringsyrkande.

Tomas Åberg yrkar ersättning för sina rättegångskostnader med ett belopp som kommer anges vid ett senare tillfälle.

2. Bakgrund

Hovrätten för Västra Sverige meddelade dom den 20 maj 2021 i mål nr FT 1464–20 i vilken hovrätten konstaterade att uppgifterna som Ramona Fransson dels delade vidare i form av inlägg författade av Joakim Lamotte samt dels hennes egna författade uppgifter till de delade inläggen utgjorde förtalsgrundande uppgifter samt att det inte var försvarligt att sprida uppgifterna.

Hovrätten konstaterade vidare att såväl uppgifterna som delades vidare genom Joakim Lamottes inlägg samt även hennes egna uppgifter utgjorde en allvarlig kränkning som berättigade Tomas Åberg till skadestånd. Hovrätten valde dock att beakta den av motparten framförda omständigheten att Tomas Åberg tillerkänts kränkingsersättning avseende Joakim Lamottes inlägg från andra personer genom dom i andra mål.

Frågan i målet i målet synes vara om Tomas Åberg har rätt till kränkingsersättning av Ramona Fransson för spridning av dessa olika uppgifter.

3. Grunder

Inledningsvis kan konstateras att det varit fråga om en allvarlig kränkning när Ramona Fransson dels delade vidare Joakim Lamottes inlägg, dels när hon författade egna förtalsgrundade uppgifter.

Ramona Fransson har i sina överklagandeskrifter gjort gällande att Tomas Åberg blivit ersatt för skadan, som Joakim Lamottes inlägg medfört, i andra mål. Det konstateras således att överklagandet endast avser rätt till kränkingsersättning hänförlig till delningen av Joakim Lamottes inlägg.

Med anledning av att Ramona Fransson är dömd även för att ha författat egna förtalsgrundande uppgifter som inneburit en allvarlig kränkning är Tomas Åberg berättigad till kränkingsersättning för dessa. Hennes uppgifter har inte varit föremål för skadeståndstalan i något annat mål och omfattas således inte av överklagandet eller rättens prövning.

Oaktat ovan är Tomas Åberg berättigad till kränkingsersättning avseende samtliga spridda förtalsuppgifter på grund av att skadan blir större vid varje vidarespridning på Facebook.

3.1. Allmänt om Facebook

Facebook används av sju miljoner svenskar varje år och av över två miljarder människor världen runt. Varje person som använder Facebook har en "Facebook-profil" som startas av en fysisk person i hens eget namn och som fungerar som en plattform att publicera inlägg. Detta kan sedan läsas av en större eller mindre publik. Med sin Facebook-profil kan man även publicera saker eller delta i diskussioner på Facebook-sidor eller i Facebook-grupper. Varje profil har en "Facebook-vägg" där profilägaren delar med sig av sina bilder och texter. Dessa publiceringar kan beroende på inställningar ses av alla på Facebook eller för endast ett begränsat antal människor. När en person loggar in på sin Facebook-profil så kan hen bläddra i sitt "Facebook-flöde" som består av en massa olika saker som Facebook anser är relevant för just den användaren. Det är främst bestående av alla vänners publiceringar, men även publiceringar från andra personer och företag som

Facebook bedömer som intressanta för profilen. De kan till exempel vara artiklar och annonser som presenteras.

3.1.1 Facebook-sidor

Facebook-sidor är alltid offentliga som alla Facebook-användare kan finna, gilla och följa. Det är allt från privatpersoner till företag som skapar dessa sidor.

3.1.2 Facebook-grupper

Facebook-grupper skapas oftast för ett specifikt intresse, inte sällan ett politiskt, som till exempel de grupper som Ramona Fransson publicerade sina publiceringar i. Grupperna är av tre olika kategorier; offentliga, stängda eller hemliga. De offentliga grupperna kan alla Facebook-användare läsa vad som skrivits och skrivs i grupperna. De stängda grupperna kan alla se, men inte vad som skrivs i dem. De hemliga grupperna syns inte, utan man måste få en särskild inbjudan av administratören.

Publiceras ett inlägg i en grupp av medlem A så kan alla i gruppen läsa det. Alla As vänner som är medlemmar i gruppen får också en notis om publikationen och inte sällan hamnar publiceringen dessutom i dessa vänners eget Facebook-flöde.

3.1.3 Delningar

Delningar/återpubliceringar av andras material kan ske på olika sätt.

Antingen trycker man på "dela"-funktionen och då publiceras inlägget automatiskt på ens egen Facebook-vägg. När man gör så väljer man också om det ska synas för alla eller för endast ens vänner. Man kan också välja att skriva en egen text/rubrik till det man delar. Man kan även välja att återpublicera andras material i andra grupper så som Ramona Fransson gjort i aktuellt mål, men det kräver att man aktivt väljer vilka grupper man vill dela det i och man kan även då välja att skriva till en egen rubrik till texten man återpublicerat, så som Ramona Fransson gjort. Detta görs oftast för att förtydliga vad man tycker är viktigt att uppmärksamma i ens egna åsikter/påståenden, för att få mer spridning av publiceringen och göra publiceringen mer unik och inte bara en återpublicering av andras material.

Man kan också dela andras material genom att kopiera texten och klistra in den i en helt egen publicering. Då syns det inte var texten delats från.

3.1.4. Facebook-vänner och följare

Facebookvänner är sådana som användaren har accepterat en vänförfrågan från. Facebook har dock en gräns på max 5 000 vänner. De som sedan vill bli vänner får inte en vänskapsstatus utan blir i stället följare och får notiser om alla offentliga poster som görs på den profilens Facebook-vägg. Även de förfrågningar som inte besvaras med ett jakande svar blir med automatik i stället följare.

3.2 Aktuella delningar på Facebook

Publiceringarna skedde den 24 oktober 2018 i två olika Facebook-grupper. *"Sverigedemokraterna och Jimmy Åkessons trogna vänner"* samt *"Stå upp för Sverige utan Markström,"*

"Sverigedemokraterna och Jimmy Åkessons trogna vänner," hade vid Ramona Franssons publicering 13 000 medlemmar och var en offentlig grupp, det vill säga att alla som har en Facebook-profil kan se gruppen och vad som skrivs i den. Sedan dess har gruppen gjorts privat så att bara medlemmar i gruppen kan se vad som skrivs i gruppen. Medlemsantalet har stigit och är nu 16 500. Uttalandet står fortfarande kvar i gruppen. Det går inte längre att dela inlägget från denna grupp genom att trycka på en "delningsknapp". Sådana delningar gjordes dock 11 gånger innan gruppen blev privat. Det går dock fortfarande att kopiera texten och dela vidare.

"Stå upp för Sverige utan Markström" hade vid publiceringen 5 000 medlemmar och var en offentlig grupp. Det är okänt om gruppen finns kvar i dag, då den verkar borttagen från Facebook eller har gjorts hemlig.

Ramona Franssons Facebook-profil har runt 5 000 Facebook-vänner och ännu fler följare som följer hennes publiceringar. Dessa får notiser när Ramona Fransson publicerat i en grupp/sida eller på sin Facebook-vägg, ibland så hamnar publiceringarna direkt i vänner och följares Facebook-flöde.

3.2.1 *Kränkningersättning vid publicering av Joakim Lamottes inlägg*

Även om ersättningsyrkandet endast hade gällt återpubliceringen av Joakim Lamottes text är den att anse som skadestandsgrundande. Ramona Franssons publicering av Joakim Lamottes text sker i en ny kanal och får stor spridning, vilket är en direkt följd av Ramona Franssons återpublicering

av Joakim Lamottes text. Det är fråga om en spridning som inte skett om inte Ramona Fransson publicerat dessa förtalstexter från Joakim Lamotte. För varje delning därefter, i det ena fallet 11, i det andra 2, sprids publiceringen till nya grupper och till nya personers profilväggar, där det i sin tur delas vidare. Alla ytterligare interaktioner med dessa nya delningar som till exempel "likes" eller kommentarer under publiceringen sprider även de Joakim Lamottes text. Dessutom blir det ytterligare spridning av att Ramona Franssons alla vänner och följare ofta får det som hon publicerar som notiser eller direkt på sina profilväggar.

Publiceringen har därför gjorts i en egen kanal och spridningen har nått en ny stor publik och ska därför vara skadeståndsgrundande oavsett om Tomas Åberg blivit tilldömt skadestånd i andra mål eller inte.

3.2.2 Påståenden om ersättning i andra mål

Ramona Fransson har gjort gällande att Tomas Åberg erhållit skadestånd i ett antal domar hänförligt till Joakim Lamottes inlägg. Följande kan klargöras gällande de domar som Ramona Fransson hänvisar till.

Det är korrekt att Stockholms tingsrätt meddelade tredsdom i mål nr FT 2792–19. Det är dock direkt felaktigt att domen vunnit laga kraft. Av bifogad dom i mål nr FT 5308–19, se [bilaga 1](#), framgår att tredsdomen återvunnits och att käromålet ogillats. Således har Tomas Åberg inte tillerkänts något skadestånd i det målet.

I Eskilstuna tingsrätts mål nr FT 627–19 har dom meddelats genom vilket svaranden ska utge skadestånd om 5 000 kr. Domen har dock inte vunnit laga kraft och handläggning pågår i hovrätt. Förtalsuppgifterna i detta mål rörde tre olika förtalspåståenden, varav delningen av Joakim Lamottes text utgjorde en av dessa.

I Lunds tingsrätts mål nr FT 1351–19 har dom meddelats genom vilken svaranden ska utge skadestånd om sammanlagt 2 500 kr. I målet träffade parterna en förlikning och de aktuella förtalspåståendena rörde två olika förtal, varav en av dessa utgjorde återpublicering av det i målet aktuella inlägget från Joakim Lamotte.

I Lunds tingsrätts mål nr FT 1888–19 meddelades dom gällande två olika förtal, varav ett bedömdes utgöra grovt förtal och som tingsrätten fäste mest

hänseende vid vad gäller skadeståndsansättning. Det andra förtälet var ett förtal av normalgraden. Detta bestod av en återpublicering av Joakim Lamottes inlägg, samt en egen text som rubrik som i sig innehöll förtalspåståenden. Svaranden publicerade dessutom Joakim Lamottes och sin egen text endast på sin Facebook-profil och det skedde år 2019. Ramona Fransson publicerade sin och Joakim Lamottes text år 2018 i två olika offentliga Facebook-grupper.

Det allvarligaste förtälet som var de som främst låg till grund för skadeståndsansättningen, var ett grovt förtal i form av en video med grova förtalspåståenden som svaranden publicerade på sin Facebook-vägg.

Således utgör det utdömda skadeståndet ersättning främst hänförligt till ett helt annat förtal än vad som är aktuellt i detta mål.

3.3 Erhållen kränkingsersättning hänförligt till Joakim Lamottes inlägg

Utifrån de domar som Ramona Fransson åberopat till stöd för sitt påstående om att Tomas Åberg erhållit kränkingsersättning direkt hänförligt till Joakim Lamottes inlägg kan det konstateras att det endast är domen i mål nr FT 1888–19 som har någon form av relevans. Dock utgör, som tidigare anförts, huvuddelen av skadeståndet ersättning hänförligt till andra förtalsuppgifter.

Oaktat ovan kan man inte anse att Tomas Åberg blivit ersatt för den skada som Ramona Fransson vållat eftersom detta har skett vid en helt annan tidpunkt samt i en annan kanal och således nått ut till en större mängd människor som fått del av detta vid annat tillfälle.

Följande ska vidare klargöras gällande Tomas Åbergs egna uppgifter om ersättning. Tomas Åberg har varit kärande i flera FT-mål rörande även andra förtalspåståenden än det aktuella inlägget av Joakim Lamotte. Vidare har han varit målsäganden i ett antal brottmål som rört bland annat olaga hot, övergrepp i rättssak och grovt förtal. Sammantaget har Tomas Åberg inte erhållit 80 000 kr i skadestånd hänförligt till Joakim Lamottes inlägg. Detta är en uppskattning som avser ett antal mål som rört även andra brott och inte Joakim Lamottes inlägg.

Gällande förlikningserbjudandet till Joakim Lamotte och uppgifter däri avser dessa ett stort antal texter med förtalspåståenden som denne publicerat under flera års tid, vilket Tomas Åberg hänvisar till gällande sex stämningar.

3.4 Ramona Franssons egen text ovanför Joakim Lamottes text

Publiceringarna av Joakim Lamottes inlägg som Ramona Fransson genomfört är inte bara en återpublicering utan hon författar även en egen text som hon lägger som en rubrik/överskrift till texten. I gruppen "Sverigedemokraterna och Jimmy Åkessons trogna vänner" så skriver hon som en överskrift/rubrik; *"Märkligt att värsta sortens bedragare nät-hats granskare! SVT har gjort bort sig igen"*. I "Stå upp för Sverige utan Markström" så skriver hon *"Ja det är märkligt att en jägare av näthat är värsta sortens bedragare!"*

Texten som Ramona Fransson själv skrivit kan alltså inte anses ha varit prövat i något annat mål och ska således ge rätt till skadestånd oavsett vilken bedömning Högsta domstolen kommer fram till gällande endast delningarna av Joakim Lamottes text. Det rör sig om två tillfällen samma dag i två offentliga Facebook-grupper och är därför att räkna som ett tillfälle som fått stor spridning till förmodligen flera tiotusentals personer. Att skriva de påståenden som Ramona Fransson gjort ska därför i sig vara skadeståndsgrundande, uppgifter som inte varit föremål för prövning i något annat mål. Hennes egen text är en unik publicering i en helt annan kanal än tidigare varför skadestånd ska utgå för detta förtal.

3.5 Publiceringarna sett i ett sammanhang i vilket Ramona Franssons text och Joakim Lamottes text ska ses som två olika publiceringar i olika kanaler

Publiceringarna av Ramona Fransson bör inte ses som endast en återpublicering av Joakim Lamottes text utan bedömas i sitt sammanhang och bör därför anses utgöra nya unika publiceringar i nya kanaler och således unika förtal som i sig berättigar till skadeståndsansättning. De har i och med de nya rubrikerna författade av Ramona Fransson, som i sig är förtalspåståenden samt att de delas i helt nya kanaler, förändrats så pass mycket att publiceringarna blir egna publiceringar och inte bara en återgivning av Joakim Lamottes text.

Vidare är publiceringarna gjorda i syfte att sprida ytterligare missaktning om Tomas Åberg genom att med en rubrik och publicering i offentliga kanaler erhålla så omfattande spridning som möjligt.

3.6 Kränkningersättning för skadan

Att utsättas för förtal som begås av andra gärningspersoner i andra kanaler och vid olika tillfällen, men med liknande uttalanden som i förevarande mål, är att bedömas som enskilda brott i vilket skadestånd avgörs i varje enskilt fall oberoende av varandra. Det är inte lagstiftarens intention att en målsägande som blivit utsatt för ett visst brott sedermera ses som ersatt för skadan när ytterligare brott begås mot densamme. Varje gärningsperson är att anse som skadeståndsskyldig för de brott de utsatt målsäganden för.

Att det skulle bli skadeståndsfritt att begå brott mot någon bara för att en annan redan har begått ett liknande brott vore att frångå viktiga rättsprinciper. Varje nytt brott innebär en ny skada och den som utsatts för brott har rätt till skadestånd.

Dessutom är Ramona Franssons publicering speciell eftersom det är så exceptionell stor spridning av påståendena. Ramona Fransson är en publicerad författare med stora följarskaror i flera olika sociala medier och som ofta får utrymme i media. Det går inte att jämföra med en "vanlig" Facebookanvändare med kanske 300 facebookvänner och i stort sett inga följare som skriver samma förtalspåståenden som andra redan gjort tusentals gånger innan.

3.6.1 *Utsatt för liknande brott vid olika tillfällen*

Följande liknelse kan illustrera skadan som vidarespridning av förtalsuppgifter medför. Person A får motta ett slag i ansiktet av person B med smärta och blodvite som följd. Senare samma dag får person A motta ett slag på samma ställe i ansiktet av person C. Givetvis har både person B och person C utsatt person A för en allvarlig kränkning. Svårigheter kan anses föreligga i bedömningen av sveda och värk, men kränkningen är densamma avseende både B och C:s gärning.

Det framstår i ovan situation som främmande för det fall att person C skulle undgå skadeståndsansvar avseende kränkning endast på den grund att person A vid ett tidigare tillfälle fått ett slag med smärta och blodvite och att det efter person C:s slag inte finns någon synlig skada.

Varje nytt slag på samma ställe orsakar allt som oftast ytterligare skada och ökar storleken på kränkningen hos den drabbade. För det fall person C dessutom har vetskap om att person A har blivit slagen på ett ställe och

väljer att slå på exakt samma ställe av den anledningen torde ytterligare förhöja kränkningen storlek.

3.7 Avslutningsvis

Med hänvisning till vad som anförts ovan bör hovrättens bedömning, att beakta påstående om ersättning i andra mål, anses som felaktig. Tomas Åberg har inte blivit ersatt för den skada som Ramona Fransson vållat, ej med hänsyn tagen till de domar som meddelats, ej heller med beaktande av att hennes publiceringar nått ut till en större och vidare krets mottagare än vad som tidigare skett och således medfört en större skada.

4. **Bevisning**

Tomas Åberg åberopar följande bevisning.

- Partsförhör med sig själv genom uppspelning av ljud- och bildupptagning från tingsrätt och hovrätt, till styrkande av att det är fråga om en allvarlig kränkning samt skäligheten i kränkningsbeloppets storlek.

Stockholm den 7 februari 2022

Carl Söderlund

Advokat